

3. Tillsynsmyndigheternas skyldigheter

Innehåll

Hänvisning till fördjupning	2
Tillsynsmyndigheter	2
Tillsyn och tillsynsvägledning	2
Planering av tillsyn	2
Åtgärder för att åstadkomma rättelse	2
Åtgärder i anledning av överträdelser	2
Grundläggande bestämmelser om myndighetsutövning	2
Ställningstaganden från JO.....	2
Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega	3
Exempel att ta reda på, på din arbetsplats.....	3
Övningsuppgift	3

Hänvisning till fördjupning

Tillsynsmyndigheter

Vilken tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsyn över vad inom miljöbalkens regelverk framgår av 26 kap. 3 § och 2 kap. i miljötillsynsförordningen [Miljötillsynsförordning \(2011:13\) Svensk författningssamling 2011:2011:13 t.o.m. SFS 2021:1011 - Riksdagen.se](#).

Tillsyn och tillsynsvägledning

Vad tillsynen syftar till framgår av 26 kap 1 §. Vad tillsynsvägledningen syftar till framgår av 26 kap. 1 a § miljöbalken. I [propositionen 2019/20:173 ”Förbättrad tillsyn på miljöområdet”](#) finns specialmotivering till bestämmelserna på sidorna 86-87. I avsnitt 9.1 på sid 41-45 redovisas innebörden av orden tillsyn och tillsynsvägledning. Man kan naturligtvis även ta del av specialmotiveringen till bestämmelserna i 26 kap. 1 § i Miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) på sidorna 266-267.

De tillsynsvägladande myndigheternas ansvarsområden framgår av 3 kap. i miljötillsynsförordningen, [Miljötillsynsförordning \(2011:13\) Svensk författningssamling 2011:2011:13 t.o.m. SFS 2021:1011 - Riksdagen.se](#).

Planering av tillsyn

Bestämmelser om tillsynsmyndighetens skyldigheter att planera tillsynen finns i 1 kap. 6-12 §§ i miljötillsynsförordningen [Miljötillsynsförordning \(2011:13\) Svensk författningssamling 2011:2011:13 t.o.m. SFS 2021:1011 - Riksdagen](#).

Vid planering av myndighetens tillsyn ska hänsyn tas till Naturvårdsverkets nationella strategi för miljöbalkstillsyn, [Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](#).

Åtgärder för att åstadkomma rättelse

Innebörden av tillsynsmyndighetens skyldigheter att vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse har regeringen skrivit om i specialmotiveringen till tidigare formulering av 26 kap. 1 § i miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) sidorna 266-267 samt i [propositionen 2019/20:173 ”Förbättrad tillsyn på miljöområdet”](#) finns specialmotivering till bestämmelserna på sidorna 86-87.

Åtgärder i anledning av överträdelser

Kommentarer rörande skyldigheten för tillsynsmyndigheten att göra anmälan till polis/åklagare vid misstanke om brott finns på sid 267 i miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#).

Tillsynsmyndigheten ska besluta om att miljöstraffavgift ska tas ut för överträdelser som finns angivna i [förordning 2012:259 om miljöstraffavgifter](#). I miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) på sidorna 314-315 finns specialmotivering till den ursprungliga formuleringen av 30 kap. 1 § miljöbalken som inte har ändrats i sak genom senare ändringar i kapitlet.

Grundläggande bestämmelser om myndighetsutövning

Läsa mera om bestämmelserna i 5-8 §§ [Förvaltningslagen](#) kan man göra i [En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, Prop. 2016/17:180 \(riksdagen.se\)](#) sid 289-293.

Ställningstaganden från JO

Bland Justitieombudsmannens ställningstaganden finns ett antal exempel som kan vara relevanta när det gäller det som tagits upp i denna föreläsning:

En miljönämnd kritiseras för att den underlåtit att anmäla att en musselodling under en tid bedrevs på strandskyddat område utan strandskyddsdispens. Dnr [1806-2014](#), www.jo.se

Kritik mot en länsstyrelse för underlåtenhet att åtalsanmäla misstanke om brott enligt miljöbalken. Dnr [1812-2014](#), www.jo.se.

Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega

1. Inom vilka områden tycker du att det saknas bra vägledning från tillsynsvägledande myndigheter? Hur kan din myndighet agera för att uppmärksamma de tillsynsvägledande myndigheterna rörande detta?
2. Fungerar din myndighets tillsynsplan för att planera tillsynsarbetet? Vad fungerar bra och vad fungerar mindre bra?

Exempel att ta reda på, på din arbetsplats

1. Hur hanterar man inom din myndighet en situation där man vid tillsyn upptäckt problem som ska hanteras av en annan tillsynsmyndighet?
2. Hur tas erfarenheter från tillsynen tillvara vid upprättande av tillsynsplan för kommande år?
3. Vilka rutiner finns inom myndigheten för att agera när man vid tillsyn bedömer att villkor inte är tillräckliga i tillstånd för miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter, vilka omfattas av rättskraften i 24 kap. 1 § miljöbalken?
4. Vilket samarbete finns mellan din tillsynsmyndighet och tillsynsvägledande myndigheter?

Övningsuppgift

När en tillsynsmyndighet upptäcker att en regelöverträdelse har skett har myndigheten flera olika skyldigheter att agera. Sammanfatta vilka dessa är.

Exempel på svar finns i separat dokument som du hittar sist bland utbildningens olika avsnitt.